

MAGYAR MŰSZAKI
ÉS KÖZLEKEDÉSI
MŰZEUM

FÉNY ÉS PANORÁMA: A BUDAÖRSI REPÜLŐTÉR METAMORFÓZISAI KIÁLLÍTÁSRA

Szakmai beszámoló

1. A támogatott tevékenység megvalósításának szakmai vonatkozásai, tapasztalatai

A kiállítás célja volt az 1937-ben épült Budaörsi repülőtér (tervezői: Bierbauer Virgil, Králik László) átfogó bemutatása a korábbi és mai állapotának összevetésével, illetve egy olyan tárlat megrendezése erről, amely lehetőséget teremt a Múzeum repüléstörténeti gyűjteménye budaörsi vonatkozású tárgyainak bemutatására. A kiállítás idővonalon mutatta meg az épület korszakait építésétől napjainkig.

Koncepciója az volt, hogy az eredeti dokumentumok mellett a mai kortárs fotográfián keresztül feltárja az épület máig meglévő építészeti dimenzióit és modern stílusát, valamint a belsőépítészeti attrakciók állapotváltozásait. A több szempontú megközelítés része volt a váróterem leghangsúlyosabb elemének, a mellvéd fotópanorámájának a bemutatása is. Fontos tapasztalat volt számunkra, hogy napjainkban még erősebb figyelmet szükséges fordítani egy-egy jelenleg alulhasznosított, közlekedéshez kapcsolódó, építészeti-történetileg izgalmas épületre, mert az ilyen típusú kiállítások hírértékükön keresztül alkalmasak lehetnek a figyelem felhívására, adott esetben így segítve az épületek fennmaradását vagy megújulását.

2. A megvalósítás eredményességének elemzése

Tekintettel a kiállítás vándoroltatására két kiemelt helyszínen nyílt lehetőségünk kiállítást rendezni, olyan célcsoportok számára, akiket a korábbi években jellemzően a Múzeum nem szolgált ki időszaki tárlatokkal. Mindkét helyszínen rendkívül kedvező volt a kiállítások visszhangja, felmerült, hogy további, akár a budaörsi repülőtér még mélyebb, adott területre fókuszáló bemutatását is szívesen fogadnák a befogadó intézmények.

3. A kiállítás hasznosulásának értékelése

A kiállítás célja volt, hogy átfogóan bemutassa Budapest első modern közforgalmú repülőtérét, összevesse archív felvételeken keresztül a korábbi és mai állapotát, egyben felhívja a figyelmet a védett műemlék állapotára, értékeinek pusztulására. A kiállítás megnyitójához csatlakozó kerekasztal beszélgetés jó lehetőséget nyújtott arra, hogy szélesebb szakmai és civil közönség is megismerhesse a közlekedés és építészet kapcsolatát, a budaörsi repülőtérnek a modern Magyar

építészetben elfoglalt helyét, továbbá az épület mára csak töredékeiben fennmaradt képzőművészeti emlékeit, melyből egyet (A repülés élménye fotómontázs) kreatív installáció formájában a kiállításban is megtekinthettek a látogatók. Napjainkban egyre kevesebb szó esik arról, hogy a közlekedés fejlődése az elmúlt másfél száz évben milyen elsőrangú építészeti alkotásokat hozott létre a fővárosban. A két nagy 19. századi fejpályaudvar, a Keleti és Nyugati mellett ilyenek Budapest hídjai, a ferihegyi repülőtér 1-es terminálja, az 1930-as évek nemzetközi modern stílusának jeles képviselője, a budaörsi repülőtér és a közelmúltból a 4-es metró több nemzetközi díjjal elismert állomásai. A Közlekedési Múzeum küldetésének tartja ezeknek az építészeti alkotásoknak a bemutatását, és arra is szeretné felhívni a figyelmet, hogy minél több esetben érdemes gondolkodni a múlt közlekedési célú építészeti értékeinek megőrzéséről és - esetleg új funkcióban történő - hasznosításáról. A kiállítás alapvetően erre a vezérelvre építkezett, két meghatározó helyen: a FUGA-ban elsősorban az építészeti részét igyekeztük kiemelni a kiállításnak, míg Szolnok városában a repülőtér repülési, üzemeltetési szempontból izgalmas megoldásait ismerhették meg a látogatók.

A kiállításban a felnőtt generációk mellett a gyermekek számára is igyekeztünk kreatív muzeumpedagógiai foglalkozásokat tartani, melyek elsősorban az utazás, repülés élményszerű felfedezésére építkeztek.

A látogatók a két helyszínen ingyenesen tekinthették meg. Budapesten a FUGA Budapesti Építészeti Központban 2018.10.17-2018.11.12 között megközelítőleg 750-en, míg a szolnoki Damjanich János Múzeumban 2018.12.13 – 2019.02.15. között megközelítőleg 1000 látogató tekintette meg a kiállítást.

A kiállítás budapesti megnyitója:

A kiállítás szolnoki megnyitója:

4. A kiállítás részletes ismertetőjének online elérhetősége

<https://www.kozlekedesimuzeum.hu/hu/kiallitasaink/feny-es-panorama-a-budaorsi-repuloter-metamorfozisai>

<https://www.kozlekedesimuzeum.hu/hu/kiallitasaink/feny-es-panorama-a-damjanich-janos-muzeumban>

5. A pedagógiai programok részletes ismertetője

A Budaörsi repülőtér történetét feldolgozó, Fény és Panoráma – a Budaörsi repülőtér metamorfózisai című időszaki kiállításához több korcsoport számára dolgoztunk ki múzeumpedagógiai foglalkozásokat Dr. Csengel Plank Ibolyával és a muzeológus kollégákkal együttműködve. A FUGA Budapesti Építészeti Központban 43, a szolnoki Damjanich János Múzeumban pedig 18 gyermek számára tartottunk múzeumpedagógiai foglalkozásokat.

A foglalkozásokat úgy alakítottuk, hogy a megjelölt korosztályok számára rugalmasan lehessen formálni. A foglalkozások alapvető célja volt, hogy a kiállítás segítségével a repülés, az építészet és a képzőművészet alapfogalmaival is megismerkedjenek a résztvevő gyerekek, valamint a makettet, a légi fotókat és a körkép reprodukcióját vizsgálva a térérzékelést, téri ábrázolást gyakorolják különböző alkotó technikák során.

Összesen 3 múzeumpedagógiai foglalkozás valósult meg.

2018. november 10. FUGA- Budapesti Építészeti Központ Vizafogó Általános Iskola 2. osztály, 43 fő (2 foglalkozás) REP-TÉR-KÉP című foglalkozás

2019. február 08. Szolnok- Damjanich János Múzeum Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola 8. osztály, 18 fő rep-TÉR-élmény című foglalkozás

